

ทุจริตและประพฤติมิชอบ

คำว่า “ทุจริต” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (1) หมายถึง “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

คำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มาตรา 4 หมายถึง “การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้านั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

คำว่า “มิชอบ” หมายความว่า “ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา มติคณะรัฐมนตรี แบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือตามทำนองคลองธรรม คือไม่เป็นไปตามทางที่ถูกที่ควร”

คำว่า “คอร์รัปชัน” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Corrupt” ซึ่งแปลว่า “คดโกง กินสินบน เหลวแหลก ต่ำช้า ชั่ว ไม่บริสุทธิ์”

คำว่า “Corruption” แปลว่า “ความเสื่อมเสีย ความเสื่อมทราม ความน่าเบื่อ ผุพัง”

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคำว่า “ทุจริตและประพฤติมิชอบ”

มาตรา 147 ตามประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใด เบียดบังทรัพย์นั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต หรือยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์นั้นเสีย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท”

มาตรา 157 ตามประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา 82 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 บัญญัติไว้ว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง”

การทุจริตและประพฤติมิชอบต่อหน้าที่ราชการ มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ หน้าที่ราชการนั้น อาจเกิดจากกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือได้รับมอบหมายก็ได้

การมีสิทธิกับการมีหน้าที่ ต้องแยกต่างหากจากกัน เช่น ข้าราชการมีสิทธิขอเบิกเงินสวัสดิการจากทางราชการ ไม่ถือเป็นหน้าที่ราชการ

2. ได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการ จะไม่รวมถึงการใช้สิทธิขอเบิกจ่ายเงินจากทางราชการ เช่น ข้าราชการมีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล แต่ทำเอกสารเท็จเบิกเงินไป กรณีนี้ไม่ถือว่าเป็นความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แต่จะเป็นความผิดวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

สำหรับการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หมายถึง มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติแต่ไม่ปฏิบัติ หรือจงใจไม่กระทำการตามหน้าที่ จะต้องเป็นกรณีที่จงใจหรือเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตน ไม่ใช่เรื่องพลั้งเผลอ หลงลืม หรือเข้าใจผิด

ส่วนคำว่า “โดยมิชอบ” หมายถึง “ไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ และทำนองคลองธรรม”

“การปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมิชอบ” หมายความว่า การเรียกค่าตอบแทนโดยมิชอบในการปฏิบัติ หรือเพื่อจะปฏิบัติหน้าที่ราชการ แม้เนื้อหาการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นไปโดยถูกต้อง

3. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้

ประโยชน์ หมายความว่า สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณหรือผลที่ได้ตามต้องการ ประโยชน์อาจเป็นทรัพย์สิน เงินทอง หรือการอื่นใดที่เป็นผลได้ตามต้องการ โดยมีจำเป็นต้องเป็นทรัพย์สิน เช่น ประโยชน์ในการได้สิทธิบางอย่างหรือได้รับบริการพิเศษ เป็นต้น โดยจะต้องเป็นประโยชน์ที่ไม่มีสิทธิที่จะได้รับโดยชอบธรรม

การหาประโยชน์ที่จะเป็นความผิดนี้ จะต้องมีการอาศัยหรือให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการไปใช้ประโยชน์ด้วย การหาประโยชน์กับอำนาจหน้าที่ต้องมีส่วนสัมพันธ์กัน

ประโยชน์ที่มิควรได้ หมายถึง ประโยชน์ที่ไม่มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับ

ตัวอย่างของการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อหน้าที่ราชการ

จากหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ	จากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมิชอบ	เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้
• นื้อโกง	• ไม่ลงโทษผู้กระทำผิดที่เป็นพวกพ้อง	• เรียกรับเงิน/เรียกสินบน/เรียกของกำนัล
• ปลอมแปลง	• ลงโทษเฉพาะคนที่ไม่ใช่พวกพ้อง	• ช่วยเหลือสมัครพรรคพวกหรือเครือญาติ
• ยักยอก	• ลงโทษเกินฐานความผิด	• ปกปิดความผิดให้พวกพ้อง
• ขโมย	• ไม่รายงานข้อเท็จจริง	• จัดทำเอกสารเท็จเพื่อให้ตนเองหรือสมัคร
• กลั่นแกล้ง	• ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ	พรรคพวกได้รับผลประโยชน์
• ข่มขู่ให้ผู้อื่นเกรงกลัว/เกรงใจ		• ผูกขาดค้าขายแต่กับสมัครพรรคพวก
• บังคับ/จู่ใจผู้ได้บังคับบัญชา		• ใช้อำนาจหน้าที่เบียดบังเอาผลประโยชน์
• รวบรวมอำนาจ		
• ไม่มอบหมายงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติ ตามความเหมาะสม/ตามสมควร		
• ริดไถจากผู้ได้บังคับบัญชาเพื่อซื้อตำแหน่ง/ เลื่อนตำแหน่ง		
• แต่งตั้ง/เลื่อนชั้นเฉพาะพวกพ้องของตน		
• ปูเนบ่าหนึ่งรางวัลแต่เฉพาะพวกพ้องของตน		